

بَرَسَاتِي

فصلنامه داخلی هیأت محبان اهل بیت(ع)

شنبه ۲ اسفند ۱۳۹۹

۸ رجب ۱۴۴۲ / ۲۰ فوریه ۲۰۲۱

شماره نهم (ویژه‌نامه) • دوره جدید

صفحه ۲۰ • رایگان

بِدَاوِيْكَ مُسَىٰ آَوِ بِرَكَه تَاتِمَ

مصطفی خورشیدی

• تِک بَرَسَاتِي أَخْنوم:

• زبُونِ گراشی، دسّ خدا

• کائِتی با شاعریا؛ شعرِ گراشی یا فارسی؟

• با پچیاتو کوتا حرف آنی؛ گراشی یا فارسی؟

• پنجاه تا کلمه اصیلِ گراشی، واجئی!

• به خاطر زبان مادری صورت گرفت
• راه اندازی «همساده» همت؛ نه حمایت

با آثاری از:

امیر حمزه مهرابی، مصطفی کارگر، علی سپهر، مصطفی خورشیدی، مربیم قاسمیزادگان، فوزیه ثابت، مسلم محمدی، محمدامین نورانی، جواد آبافکن، فاطمه بهبودی، ابوالفضل روانبخش، مرضیه قربانی، محمود آذرائین، محسن افشار، محمدامین نوبهار، زکیه جعفری، راضیه سیاح، مجتبی بنی اسدی، راحله مهرابی، علی محمدی و محمد شیروان.

مجتبی بنی اسدی
سردیر

کائتی با شاعریا؛ شعر گراشی یا فارسی؟

محمدامین نورانی
دانشجو

تلفظ ناکنوم. وخته شستک شعر دارم مشکل پیش دا. هر کسی شوه طبق تلفظ خوش آمی گلمه آخنه و بعضی موقعیا از لحاظ وزنی قافیه‌ای و مشکل آخا. دگه ایکه دایره واژگانی بر خلق یک اثر خیلی مهمن. ما با اینکه گراشی حرف آنم وله دایره واژگانی فارسیم محض کتاب خده مثلاً خیلی بیشتر و راحتتر مثلا حرفی که موه پیش و فارسی تک شعر بوجائیم تا گراشی. بحث مخاطب هم اسن، بالاخره شعر گراشی دامنه مخاطبینش کمترن.

ثابت: قبل امشتی امنوشن. وله آل یاشه. (برچه؟) اولاً شعر دس آنم خوش نی. مُشتری ام خیلی اشنی. قافیه هم کم گیر زا بر شعر گراشی. وله دلیل اصلیش ای ان که ماخیلی حساسم تک شعر گراشی نوشته. باید کاملاً گراشی به. بدون هیچ کلمه فارسی. وله منز حرف زته مو کامل گراشی نی سختن. مادو تا شعر گراشی امسن که قافیه‌ش امنه شسون جور بکنم. و دردم ناخا.

فتاحی: شعر گراشی سعی امکردن بگام، وله جوری که دلچسب به و خش بیه، بیزین. ینه شروع اکنم و چند بیت اچم جلو،

قاسمیزادگان:

یک وسوسی که موقع شعر گراشی و خرج آنم ایان که موه همه کلمه‌یاش گراشی به. و ایکه اول فارسی فکر نکنم بعد تحتاللفظی شه گراشی بکنم. شعر گراشی گته سختن.

بسم. اردبیشهت ۱۳۳۹ هم متولد بسم. متاهلم و پنج تایج امسن. بهمنی: معصومه بهمنی ام. افتخارم ایی ان که معلم بسم و ایسم. الان مدیر کانون فرهنگی تربیتی حضرت معصومه(س) شهرستان گراشم، هنرمندم و شاعر. **کارگر:** مصطفی کارگرم. متولد فوریدن ۵۹ تک گراش. فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی.

ثوبرج؟ آگ نه برچ؟

قاسمیزادگان: شعر گراشی ام آکام وله تعداش خیلی انگشت شمارن. فک بکنم فقط دوتا غزل، یک مثنوی پنگی دوبیتی رباعی امب. اولین شعر گراشی ای که امگت چدم و خرمی بر خانواده و مرحوم بناجی مو امحد. خیلی تشویق شوکدم. خطاب و خدا وا. (برچه؟) شاید محض ایکه هر شعر گراشینی مه خاطر نانی و شعر گراشی خش گته خیلی سخترن از شعر فارسی خش گته.

یک وسوسی که موقع شعر گراشی و خرج آنم ایان که موه همه کلمه‌یاش گراشی به. و ایکه اول فارسی فکر نکنم بعد تحتاللفظی شه گراشی بکنم.

مهرابی: ما امیر حمزه مهرابی آم. پس حاجی مهرعلی مهرابی. بازنشته هیأت علمی دانشگاه. دکترای مدیریت و دو تا فوق لیسانس جامعه‌شناسی و مدیریت فرهنگی و لیسانس دبیری ادبیات ادبیات اسلامی. که با ای شرایط شعر گراشی گته سختن.

هر جاتک دنیاکه
یک زبوء محلی استفاده آکن،
ش بله، ئم کسے با امی زبوء
اسازن و ئم شعر اگائین. شعر
و کسے باعث آب ایی زبوء از
خطر نابود بَدَرَ آمون ب. ایی
ذف آما چسوم سراغ چندتا از
شاعریا گراشی تاشوئم در
مورد زبوء گراشی کائت بدَرَم.
صاحبه با شاعریا گراشی
مُؤخت جالب و خوندی ان وله
و خت مصاحبه شوئم با زبوء
گراشی بـه، خوندی تر هم
آواب.

اول خوتو معرفی بکنی؟

قاسمیزادگان: مریم قاسمیزادگان. فوریدن ماه سال ۷۰ تک گراش دنیا انتسم. اینیَم زندها، رادیو تراپی امخدین. علاقمند و شعر ادبیات. **ثابت:** اول گراشی پرسیدا! «اول بوگه ته کئش؟» این گراشی تر نیست؟ (صاحبه کننده: بـه ای که مؤبدانه تر به انجی اموایرسی) گیرمو تک امی ان. خیال اکنم گراشی ارف بشون بـی ادبی ان. ما فوزیه ثابت، لیسانس کامپیوتر امبارن. وله سر کار نیسـم. خونه داری کردـم.

فتاحی: مهدی فتاحی اسـم، متولد ۱۳۷۵ تک گراش. لیسانس نرمافزار امحدن و کار حسابداری اکنم.

مهرابی: ما امیر حمزه مهرابی آم. پس حاجی مهرعلی مهرابی. بازنشته هیأت علمی دانشگاه. دکترای مدیریت و دو تا فوق لیسانس جامعه‌شناسی و مدیریت فرهنگی و لیسانس دبیری ادبیات ادبیات اسلامی. که با ای شرایط بازنشته هیأت علمی دانشگاه. دکترای مدیریت و دو تا فوق لیسانس جامعه‌شناسی و مدیریت فرهنگی و لیسانس دبیری ادبیات ادبیات اسلامی. که با ای شرایط

زبون گراشی، دس خدا

و کنار، دگه لش سفیدیا هم، کبیل شکردن (آخنی: عادت شکردن) که «باید با بچیا فارسی حرف بـنوم». اصلا کائت ما سر ایکه «با بـج خوتو گراشی حرف بـنی یا فارسی» نیسـن که دگه دوره ای کائتیا سرـه اونتن. هر کسی با بـج خوش آمنه که دلوش شـوه، کائت ادره. کائت ما ای ان که ما و شـمای گراشی، رزگاری رو و چـشیامو دادوـم، که پـش فـرض با بـچیا فـارسـی کـائـت دـاـورـانـ. اـیـ ینـهـ یـکـشـدوـ وـاـگـرـدوـمـ وـ عنـوانـ اـیـ مـنـ کـهـ «ـزـبـونـ گـراـشـیـ، دـسـ خـداـ».

اکود و فارسی کائت داورده. بـحال هـم گـطـرنـ. وـ خـتـهـ تصـوـیرـیـ زـنـگـ آـنـوـمـ وـ رـیـحانـهـ اـزـ تـکـ گـوشـیـ شـبـنـ،ـ گـهـ گـاهـیـ فـارـسـیـ کـائـتـ اـدـرـهـ.ـ عـمـهـ وـ خـالـهـ،ـ خـالـ وـ عـامـ وـ رـفـیـکـیـاـ هـمـ بـعـدـ حدـودـ دـوـ سـالـ،ـ آـنـیـزـ پـنـگـیـ وـ خـتـ یـکـشـ،ـ شـمـرـهـ فـارـسـیـ کـائـتـ آـدـرـنـ.ـ هـرـمـشـوـ،ـ دـگـهـ یـکـشـ شـوـشـنـفـتنـ کـهـ «ـمـجـتبـیـ بـاـ رـیـحانـهـ گـراـشـیـ حـرـفـ اـزـتـ نـهـ فـارـسـیـ»ـ.ـ فـرـضـ اـگـرـومـ کـهـ شـوـشـنـفـتنـ یـاـ شـوـسـیـادـ چـدـنـ.ـ بـرـچـهـ بـایـدـ بـایـکـ بـجـ گـراـشـیـ کـهـ نـنـهـ وـ باـشـوـ گـراـشـیـانـ،ـ فـارـسـیـ کـائـتـ بـدـرـومـ؟ـ حـالـاـ کـئـتـرـیـاـ اـنـسـومـ حـالـاـ اـیـ هـمـشـ نـیـ.ـ رـیـحانـهـ مـ بـغـلـنـ اـچـمـ سـ بـبـاجـیـمـوـ.ـ تـاـ رـیـحانـهـ شـبـنـ،ـ بـعـضـیـ وـ خـتـیـاـ،ـ شـروعـ

آنـیـزـ رـیـحانـهـ نـواـ کـهـ باـ خـانـوـمـوـ فـارـسـیـ کـائـتـ بـدـرـومـ یـاـ گـراـشـیـ،ـ بـحـثـ مـوـکـهـ الـبـتـهـ جـرـ مـونـکـهـ،ـ آـمـیـ کـائـتـ منـظـورـمـنـ.ـ دـوـ تـاـ دـلـیـلـ آـنـهـ شـوـ کـهـ فـارـسـیـ شـمـرـهـ کـائـتـ آـدـرـومـ،ـ مـوـ،ـ کـهـ گـراـشـیـ بـئـشـنـ.ـ آـنـهـ کـانـعـ بـیـ.ـ حـالـاـ رـیـحانـهـ آـنـیـزـ دـوـ سـالـشـ نـبـدـنـ کـهـ وـ خـتـهـ یـکـچـیـ اـمـبـارـنـ،ـ دـلـشـ شـوـ بـبـنـهـ،ـ نـاـگـهـ «ـبـبـینـمـ»ـ،ـ آـیـکـهـ بـشـمـ».ـ

حـالـاـ اـیـ هـمـشـ نـیـ.ـ رـیـحانـهـ مـ بـغـلـنـ اـچـمـ سـ بـبـاجـیـمـوـ.ـ تـاـ رـیـحانـهـ شـبـنـ،ـ بـعـضـیـ وـ خـتـیـاـ،ـ شـروعـ

عکس: مسلم محمدی / پندروی

گفت و گو

بعد آینم آمی که مواس نیسن.
دلیلش هم ایی ان که تک ایی دوره،
به خاطرِ سلطی که رسانه‌ها شوئه و
زیون معيار گسترش ذره ایه، ناخودآگاه
مضامینی که تک شعر استفاده بوزه،
بر پایه زیون معيار ان که فارسی به،
مثلاً مضامین طنز، عاشقانه، سیاسی،
دینی یا هرچه دگه، تک زیون خومو
نمود اشنی دگه.
مهرابی: بله ما ۹۰ درصد شعریام
گراشی این، البته ما خو جزو شاعریا
نادنم وله خاب تفتنی بعضی موکیا در
قالب نظم برخی کلمات ردیف آکنم.
و نزدیک بیست و پنج شش سالن که
شمره ارتباط قلبی و عاطفی شوئسن.
کارگر: بله، هم خاطرش موه و هم
بر تجربه.

شعر گراشی بستر طرفدار آشے
یا شعر فارسی؟

فناحی: هر کدوم و جای خش. شعر
گراشی محض محدودیتی که تک
انتخاب کلمه مناسب حلو پای شاعر
آنse، خلاصه اوایه تک کلمات قیمتی و
ای کلمات یک حس نوستالژیک ایشنس
که مخاطب به وخت خش پسند آکد.
وله شعر فارسی تاثیرگذاری
بستر و جدی تربونش طرفدار آشے.
مهرابی: نادنم ما برسی امنکردن.
آدم باید آماری بگره تحقیق بکد وله
با توجه به استقبالی که از شعر و
ترانه گراشی ایه چون زیون مادری شو
ان و راحت‌تر ارتباط برقرار اکنم ما
فکر آکنم شعری بستر علاقه شوئسن.
معولاً زیون مادری زیونی ان که آدم
شمره ارتباط قلبی و عاطفی شوئسن و
بیشتر مردم خاطرش شوئه.
بهمنی: معلمیم که شعر گراشی تک
گراش طرفدار بستری آشے و شعر
فارسی طرفداری بستری تک کشور و
حتی دنیا آشے.

کارگر: حتماً شعر فارسی. چون
آدمیای بستری با زبان فارسی حرف
ان. ولی زبان محلی هرجایی که به،
نسبت به زبان رسمی کشور تعدادش
کمتر. وله هر کسی طرفدار زبان
محلي خوش هم اسن.

خوتو طرفدار کتابش ایسی؟

فاسی زادگان: متأسفانه شعر گراشی
نیست و فارسی کمتر امشفنت و امحدن
و طبیعتاً کمتر امکان ای بُدن که با
شعر گراشی انس بگرم. غیر از آثار و
بادگیر آقای صادق رحمانی، فکر آکنم
شعر گراشی اندو شاعریا خیلی پراکنده
به صورت تصنیف یا نوحه امشفنت
و جمع آوری بده به صورت مكتوب ما
امنیدن. ای هم کاریان که انس الله
انجمن شعر چشممه گراش اشیا انجام
آدت.

ثابت: ما وئی خیلی مزبر مهم وله
گوییش گراشی حفظ بیه بچ اولوم هم
امش گراشی غلیظ ممره حرف ازت که
گراشی وافنه. وله یک کشی خیلی تک
جمع یگ جوری واکه بچووم گوت
تعلیلت و پا بوكو، و دگهای که ما که
چش تلوزون شکه پستا شوپرسی

ثابت:

شعر گراشی نوشته اگراشی واحده
سختن و نظر آکه کامل گراشی
به مشتری بستر اش وله گراشی
واحده یک مشکلی ای که باعث ابه
مردم از خیزش بگذرن.

فناحی: هر کدوم و جای خش. شعر
چه گتای؟ مئز آمی آندو
بچیا هر دو نمونه شوئمه حرف آنم
و اتفاقاً معادلیاش هم شو باد آنم.
تک شعر هم هر دوتاش موه اگه
اميشا خش نوشته.
بر خد فارسی راحت‌تر آشا واحده.
وله آگه شعر گراشی خیلی مهمن. مئزه
فارسی خش. وله چون خیلی بدو
را که کلمات فارسی شه گل گراشی
اکنم و بشتر آگان خاطر امناوه.
فناحی: هر دو، ینه ناشا گنه مثلاً
ما شعر فارسی آخنم و گراشی ناخنم.
وله شعر گراشی گته شاید شردم
اچم بئتر به، وله الان مزبر فرکی
ناکود، مئز ایکنه مچی اسن که

مهرابی: از جواب قبلی معلمین ما

کارگر: هر دو تاش.
دل تو شوه اولین کتاب تو
گراشی به یا فارسی؟
فاسی زادگان: تا حالا فکر
امنکردن وله امکان اشنه مثلاً
مجموعه دوبیتی گراشی به.
ثابت: گراشی خیلی مهمن. مئزه
هم بحث وامونده گوییش اسن، هم
ای که یگ زمانی پش خوم فک
مکه تک شعریای فارسی اکده
شاعر قدر اسن که ما زیر صفرم،
وله شعر گراشی گته شاید شردم
اچم بئتر به، وله الان مزبر فرکی
ناکود، مئز ایکنه مچی اسن که

بهمنی: فارسی. جالب هم ابه آگه و
گراشی ترجمه اشوکنم.

کارگر: خیلی وختن موه گراشی به.

وله چاپ و نوشته گراشی مئز ایکه باید
فونتیک هم اوشه، سخت ترن و بیشتر
وقت اگره.

شعر کدیمی گراشی چی ژ
حفظن؟

فاسی زادگان: ترانه یاء محلی ای که
تک عیشایان آخن آهنگ و نوا دلنشینی
اویشین که به نظرم همه دس گم یک
دوتاش شر حفظ به. بر ما شعری
که موقع بعی شیشین خونه دما آخن
یک حال هوا خاصی اشنس: «اشاو
گلیم شیشین جون دل شیشین» و «له
له امناشا» که چون بیت ترجیع وسط
شعر تکرار ابه خیلی بامزهان.

ثابت: شیریایی که بر بچ آخنم هم اگه
بلدم، شیریای تک عیش آخن هم اگه
آخن شوامره آخنم.

فناحی: شیریای استاد رحمانی که تک
انار و بادگیر چاپ بزن بستر حفظ.

مهرابی: واقعیش ایی ان که ما
شعر گراشی امنشنت. قدم تر شیخ
رحمانی شعر گراشی اشکتسو وله مجا

پخش نیی که مز حفظ بیه.
بهمنی: یک خوردهای حفظ ایسیم.

کارگر: بله. ولی نه زیاد.

بر بچیاتو شعر گراشی آخنی؟

فاسی زادگان: متأسفانه الان که گپتر

بُدن نه وله تک گراش تا بچ نوزادن
فقط تصییف و ترانه گراشی این که بر

ایراز علاقه و بچ دس و دل آدم آنسه.
مخصوصاً موکع بچ شخندها البته اگه

میشایشیاشه جز شعر حساب بکنم.

ثابت: هر چی بلدم آخنم.

فناحی: بچ امنیا وله در آینده

۹۹

۹۹

کارگر:
خیلی وختن موه کتاب
گراشی امبه. وله چاپ و نوشته
گراشی مئز ایکه باید فونتیک
هم اوشه، سخت ترن و بیشتر
وقت اگره.

فناحی:
بچ امنیا وله در آینده صدرصد
شعر گراشی شزبر آخنم. معقدم هر
کسی باید و زیون خش حرف بیزت
و ای تنووعی که به وجود زا خیلی
زیون روز جامعه هم مسلط به.

کتاب سردار بی نشان ان. اما
اگه و عقب واگردم موقعی که کتاب

امنبوشتو دلم شوه که گراشی پنویسم،
هر چند اولین شعری که صادق رحمانی

به زبان گراشی اشیوشت ما هم تک
نگارش و دستور زیاش و اصلاح بعضی

مضامین نقش اموا. الان هم در صدم
کتاب شعرم که به زبان گراشی ان در

فرصت مناسبی چاپ بیه.
بهمنی: گراشی ترجمه اشوکنم.

کارگر: خیلی وختن موه گراشی به.

وله چاپ و نوشته گراشی مئز ایکه باید
فونتیک هم اوشه، سخت ترن و بیشتر
وقت اگره.

شعر کدیمی گراشی چی ژ
حفظن؟

فاسی زادگان: ترانه یاء محلی ای که

تک عیشایان آخن آهنگ و نوا دلنشینی
اویشین که به نظرم همه دس گم یک

دوتاش شر حفظ به. بر ما شعری
که موقع بعی شیشین خونه دما آخن

یک حال هوا خاصی اشنس: «اشاو
گلیم شیشین جون دل شیشین» و «له
له امناشا» که چون بیت ترجیع وسط
شعر تکرار ابه خیلی بامزهان.

ثابت: شیریایی که بر بچ آخنم هم اگه
بلدم، شیریای تک عیش آخن هم اگه
آخن شوامره آخنم.

فناحی: شیریای استاد رحمانی که تک
انار و بادگیر چاپ بزن بستر حفظ.

مهرابی: واقعیش ایی ان که ما
شعر گراشی امنشنت. قدم تر شیخ
رحمانی شعر گراشی اشکتسو وله مجا

پخش نیی که مز حفظ بیه.
بهمنی: یک خوردهای حفظ ایسیم.

کارگر: بله. ولی نه زیاد.

بر بچیاتو شعر گراشی آخنی؟

فاسی زادگان: متأسفانه الان که گپتر

بُدن نه وله تک گراش تا بچ نوزادن
فقط تصییف و ترانه گراشی این که بر

ایراز علاقه و بچ دس و دل آدم آنسه.
مخصوصاً موکع بچ شخندها البته اگه

میشایشیاشه جز شعر حساب بکنم.

ثابت: هر چی بلدم آخنم.

فناحی: بچ امنیا وله در آینده

آشواپرسی: «بایا یی
مامان چش گت؟»
جواب اشوادا: «میگه
دارید میاید خونه
میوه هم بگیرید.» بچ
اصرار بر گراشی حرف
زَت اشوا، باشو انکار.
ای دور و زمونه همه
یک گوشی شوبارن،
گپ و کوه. امیرحسین
کلاس هشتم درس
خُدای. ننشو لیسانس
اُشبا، باشو هم دیپلم.
نه و بالاتک خونه با
هم گراشی حرف آن،
وله امیرحسین عادت
اشسن فارسی صحبت
اکَود. ننشو اگ وقت
پیام ادت گراشی تایپ
اکَود. شگام: مامان
فارسی بنویس، نادنم
چ اتنوشت. ول انگار
ن انگار. ایک اشگت
م حنچو. امگت: خاب
شما که تحصیل کرده
اسسی، گراشی بلد
نیسی؟ ننه امیرحسین
هم با خنه جواب
اشوادا: تک دانشگاه
زبون گراشی دگ
شوباد ندسم. رأس
شگت، یک عمرن
گراشی حرف زَتام،
ول آلا ک ای گزارش
و زبون گراشی تایپ
کردادام دنسیام امن ک
تی تر ش اگت، نون
گنم اشکم فیلادی
شو. (کنایه از این که
هر کسی نمی‌تواند

با بچیاتو کوتا حرف آنی؛ گراشی یا فارسی؟

محمد شیروان
دانشجوی علم

عکس: پاقلعه گراش - فاطمه بهبودی / پندری

بايا گراشی. وقت
مواپرسی: نَبِ بِچیاتو
با زبون مادری حرف
نانی؟ خنه ش اک و
جواب ش ادا: با زبون
مادری شو حرف آن
دگه، ننیاشو فارسی
حرف آن، بچیا هم
چن ننیاشو. ای قضیه
بشترا بین خانواده
پایی ش تک چش
ازت ک جوون تر دُنن.
نادنم، شاید دنیامو
غوض بُدن، یا تحصیل
والدین باعث بُدن که
خیلی از والدین اصرار
بر فارسی حرف زَت
بکنن. قضیه جایی
جالبتر اواب که
بعضی از بچیا بِننشو
فارسی حرف آن و
با باشو گراشی یا
بالعکس.

خُش شَوَّاخد.
امنادنس چ گوتای.
امنشس تحمل کرد.
امگت محمدحسین چ
تاف خوت واخداش؟
آنیزا وقت جوابش میاد
دا م خَن اچ. جواب
اشوادا: «تک ای وضعیت
کرونایی دش چسوم
خشن ددو در آورده دُت
خالمو. الا مامانمو اگه
بچیا گراشی حرف بِن
یا فارسی خپلی مهم
نی.» راس شگت، بر هر
چیزی جشن، مراسم
و دعده م اسن ول بر
موضوعاتی که باید آرزو
قابل بوم انگارن انگار.

کائت آخر

بچیامو هم گراشی
باید بلد بن هم فارسی.
گراشی تک خونه و
کیچی یاد آگرن، فارسی
هم تک مدرسه. مهم
ای اسن ک حرفیامو مغز
اشب، تاف دل اچ. چُن
کدیم دور یک آینیوم،
خُش بوگام و خُش خَن
بکنوم. حرفیامو گرن از
کار یکت واژ بوکود، ن
زبمو چُن مار مکس
نیش بزت. ۲۰ اسفند هم
بهونه‌ای اسن بر ای ک
زبمو بشتر بشناسم،
زبونی که از کوای تا آلا
با امی کائت داردام.

موضوع، موضوع
کم اهمیتی نی.
محمدحسین کلاس
نهم و ریحانه کلاس
پنجم درس خدان.
باننشو وَسَسْنوم در
مورد زبون مادری
حرف مُارت، که بشم
با بچیا گراشی حرف
بنوم یا فارسی؟ ننشو
اعتقاد اشوا که خیلی
موضوع مهمی نی.
هر کدوم بچ خُش
شواب انتخاب اکود.
امنک حرف م ازت
محمدحسین تاف

رسدم. با چنتا
از بایا صحبت مک،
همه یشو و یک قضیه
مشترک اشاره شوا.
تک خونه ننیا با بچیا
فارسی صحبت اکن و
کار دشوار را
انجام دهد)
چن رزی ک گزارش
آماده مَواک، و
تعريف جدیدی از
زبون مادری هم

به خاطر زبان مادری صورت گرفت راه اندازی «همساده» همت؟ نه حمایت

به یاد دارم که ما برخی از این مباحث را برای روزنامه خبر جنوب آقای ابوالقاسم فقیری، فرستادم و در آنجا چاپ کرد. همچینین برای مجله اطلاعات هفتگی، در صفحات فرهنگ مردم به دبیری محمدياقر نجفزاده بارفروش چاپ می شد. در پی همین موضوعات بود که مرحوم زادان اقتداری که در شیراز زندگی می کرد و به گراش هم علاقه داشت نامه در سه چهار صفحه نوشته و در آن به مطالب مندرج در «همساده» معترض شد که این اباظیل چیست که شما منتشر کردید، ولی به هر حال آن چه گردآمد، واقعاً باورهای مردم بود که به مرور و با تغییرات اجتماعی، علمی و فرهنگی آن باورها رنگ باخت. باورهایی که متعلق به جهان اسطوره‌ای بود؛ جهان جن و پری‌ها. ممکن است برخی از آنها ناخودآگاه هنوز هم در میان مردم رواج داشته باشد. هنوز هم نشانه‌های «توئمباوری» در میان مردم گراش هست. مثل همین

۹۹

در پی همین موضوعات بود که مرحوم زادان اقتداری که در شیراز زندگی می کرد و به گراش هم علاقه داشت نامه درسه چهار صفحه نوشته و در آن به مطالعه مندرج در «همساده» معترض شد که این اباظیل چیست که شما منتشر کردید.

در مدرسه راهنمایی ابدی گراش تحصیل می کردم دو تن از معلمان بوشهری - که تمایلات چپ داشتند - به نام آقایان عیوضی و علی مدد تلاش‌های زیادی داشتند تا ما دانش‌آموzan را با فرهنگ یومی آشنا کنند. به یاد دارم که نمایشی را هم به روی صحنه برند که درباره وقایع قلعه گراش بود و بسیار مورد توجه قرار گرفت. پس از آن و در دوره دبیرستان (سال ۱۳۶۴) به سرودن شعرهایی به گویش گراشی پرداختم که حاصل آن در مجموعه تکرارشدنی «انار و بادگیر» به چاپ رسید؛ بنابراین رحمانی متولد ۱۴۲۰ و گراش دنیا انتن وله حالا تک‌تهران زندگی کردای. همچنین، کائت کوهای با علی سپهر هم موبودن. علی سپهر هم از کدیمی‌نیا همساده بود که وضعیت مالی نشیریه رو ایلک سر و سامون شددن. آمنه که اذنی، رحمانی و سپهر، هر دو تاشو شاعر اسنس. سال ۱۳۷۰ آغاز کردیم.

من در آن ایام در حوزه علمیه قم به تحصیل اشتغال داشتم و چون مجله همساده گاهنامه بود به مرور و آرام آرام کار را پیش می بردم. اون موقع در گراش تایپ زنگار وجود نداشت. برای همین شماره اول را به صورت دستنویس نوشتیم و طرح‌های عبدالکریم خواجه نیز به آن اضافه شد.

۲

استقبال مردمی خوب بود. هر چند برخی با احتیاط برخورد می کردند و برخی تشویق و برخی هم این مباحث را دون شان مردم گراش می دانستند.

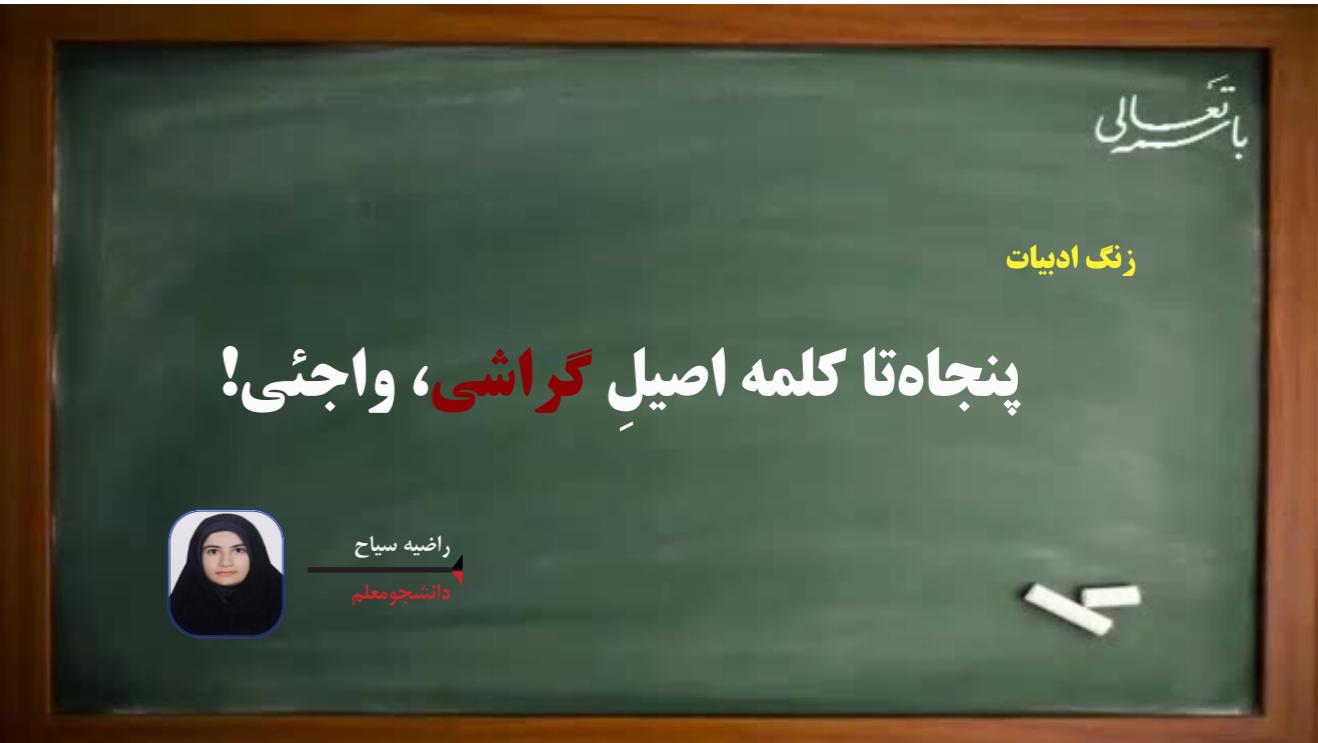

علی سجادی
دانشجو

همساده، یک‌ته از کدیمی‌ترین نشریه‌یا گراش ان که سال ۷۱ منتشر ابودن. عمده محتوای همساده به زبون مادری اختصاص اشوا. مهزامی چسوم سراخ صادق رحمانی، سردبیر نشیریه، که حالا مدیر نشر همسایه و مدیرمسئول مجله ادبی چامه‌ان. رحمانی متولد ۱۴۲۰ و گراش دنیا انتن وله حالا تک‌تهران زندگی کردای. همچنین، کائت کوهای با علی سپهر هم موبودن. علی سپهر هم از کدیمی‌نیا همساده بود که وضعیت مالی نشیریه رو ایلک سر و سامون شددن. آمنه که اذنی، رحمانی و سپهر، هر دو تاشو شاعر اسنس. سال ۱۳۷۰ آغاز کردیم.

۱

صادق رحمانی: آشنایی من با فرهنگ مردم به برنامه فرهنگ مردم رادیو برمی‌گردد. اواسط دهه پنجماه که مرحوم سید محمد انجوی شیرازی (الف. نجوا) برنامه فرهنگ مردم را اجرا می کرد. سبک کار او بدین گونه بود که از مردم شهرها و رستاه‌ها درخواست می کرد که فرهنگ عامیانه خود را به صورت نامه به نشانی رادیو در میدان ارک تهران بفرستند؛ بنابراین او شته - تُوت - فوکه - ایمَلَه - خرس

زنگ ادیبات

پنجاه تا کلمه اصیل گراشی، واجهی!

راسیده سیاح
دانشجوی علم

أونت؟
وله از همه زنگ تر یکته از بچیا وا گه تک نتیج ازاسو و غب غب ارجی خوش شیاد زاونت یا آندو پُرن! وله امی چهای که کار ساخت شواکه قسمت دومش وا... طبق حروف اختصاص یافته به هر فرد امده دلش و نکنک وا که اگه یک کلمه سختی شوگیر اونت چه بکنن؟ اگه «ج» شوگیر اونت چه؟ اگه «ف»؟ ع؟ خانم چفرزاده از برا دفتر کلاسی شواحد و به ترتیب شه هر کسی یک حرفی ادا. شکر خدا ماخو حرف آسونی میگیر اونت: «ک». هرچی خوش کلمه ای تاب که بچیا از تولای امی کلمه، چندتا کلمه و عبارت دگه هم یاد بگرای! اگر کامل معنی همه‌اش تُونَس هم از پشت ای تریبون تبریگ عرض اکنم! شما یک اچمی زبون واقعی ایسی!

«وروسي - کاچه - عَكَرَه - سَكْرَاه - طَلْبُونَى - رِيچَرَه - درَاز - چَكَال - بَرِيَخ - كَشَمَه - دَسَمَرَا - مَلَاز - زَارَى - ثُوت - فُوكَه - اِيمَلَه - او شته - تَيْتَه - مَلَسَنَدَى - نَچَك - خَرَس»

اختصاص یافته به هر فرد!» خاب کسمت اول تکلیف خشا آسونا... کلمات اصیل گراشی پُرن! وله امی چهای که کار ساخت شواکه قسمت دومش وا... طبق حروف اختصاص یافته به هر فرد امده دلش و نکنک وا که اگه یک کلمه سختی شوگیر اونت چه بکنن؟ اگه «ج» شوگیر اونت چه؟ اگه «ف»؟ ع؟ خانم چفرزاده از برا دفتر کلاسی شواحد و به ترتیب شه هر کسی یک حرفی ادا. شکر خدا ماخو حرف آسونی میگیر اونت: «ک». هرچی خوش کلمه ای تاب که بچیا از تولای امی کلمه، چندتا کلمه و عبارت دگه هم یاد بگرای! اگر کامل معنی همه‌اش تُونَس هم از پشت ای تریبون تبریگ عرض اکنم! شما یک اچمی زبون واقعی ایسی! یکته کلمیا کدیمی که نمی‌بینی شو استفاده شکردن شواحد، یکته تف خوش مُنْكِمْنُگ شکه که پنجاه تا کلمه کدیمی گراشی اصیل که با یک حرفی شروع بیه از کو بیارم؟! یکته هم علاجی آشنا سر خوبت که ای چه شانسی آن ماماومه؟! چه حرف کمیابی ان که گیر ما کم کم رزیا آخر اسفند وا و امامهم حساب کتاب مُواکه که دگه از چندم نوعاًم مدرسه! معلمیا هم حساب کار خوش شواواکه و قبل از ای که مرغ از تله بگروزه، تا شوشس درس و مشک و تکلیف و کار عملی شودس اذزم... ام رزه زنگ آخر ادبیات مُوا خانم جعفرزاده معلم ادبیات‌مواز چن رز قبل اشگتسو یک تکلیف مهم و خشی بر عید مزبر در نظر گرتسی... امامعمر دلخور و جو خور گه نام شوه چه مُوگه! چه کری مودس آدت! بالآخره و ساعت آخر رَسَّزْم و وخته درسش تمواشواکه نوبت توضیح تکلیف وا اول سوال اشکه کیا تک کلاس گراشی نیسن؟ تا یک تکلیفو شز بدر نظر بگرم مَزَای تکلیفه فقط بر بچیا گراشی تعريف بُزَن! اما هم دلموله تُوه سرد و گرم آسونه که بشم چه آشی شز بَرَنَک کر دسوم! یک مازیک آبینی اشوابه و چو شه له تخته نوشته: یافتمن پنجاه کلمه اصیل گراشی به همراه معنای کامل و شیوه تلفظ به لاتین؛ طبق حروف

هدف از نگه داشتن
شماره‌های مختلف نشریه
بعد از این همه سال چه
بود؟ آیا مؤسسه خاصی
برای اهداف خاص مدنظرشان
در امورات مختلف، از آن
استفاده کرده است؟

فقط برای اینکه تلاش‌هایی که انجام دادیم را حفظ کنم به این امید که برای آیندگان به درد بخورد.

شاید کسی تمام شماره‌های نشریه را نداشت. البته خودم هم یک شماره آن را کم داشتم که تکمیلش کردم و البته کپی آن را در اختیار بعضی از عزیزانی که لازم داشتند قرار دادم.

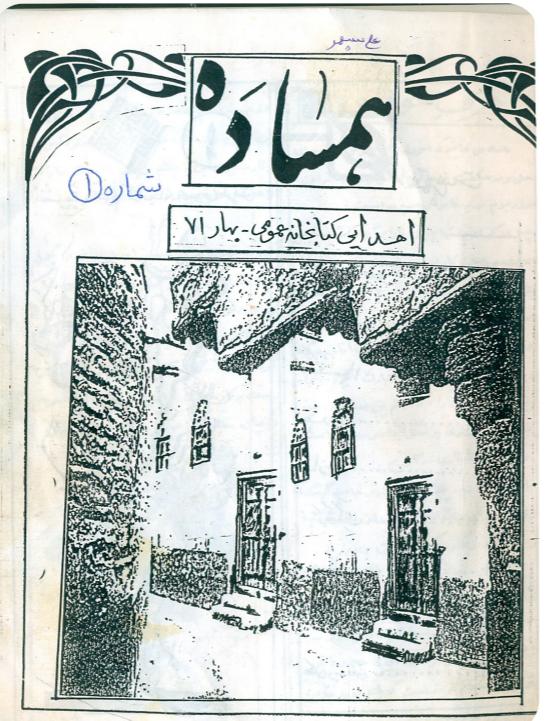
صحبت آخر از همساده به
برساتی (فانوس)؟
همدل و مستقل باشید. اگر
می خواهید جریان ساز باشید باید
چارت تشکیلاتی با اهداف کوتاه
مدت، میان مدت و بلندمدت داشته
باشید. البته در راستای خدمت به
مردم و مملکت و مذهب به نحوی
که در آینده افسوس فرصت های
از دست رفته را نخورید. تشكیر
می کنم که خاطرات خوب گذشته
را برای بنده زنده کردید. ان شالله
مفہمة، باشد.

22

برای کار و تأمین هزینه‌های چاپ نشریه با توجه به اینکه وابسته به جایی نبودیم باید کاری می‌کردیم تا کار زمین نماند. بنده سعی کردم این کار را انجام بدهم تا استقلال نشریه حفظ شود.

عبدالکریم خواجه به
سادگی گذشت. حتی
یادم است یکی دو
شماره اول را تسوی خانه
مهدی آبینه افروز دور
هم جمع می شدیم و
کارها را راست و ریست
می کردیم. از ابتدای
کار تا آخر کار هیچ
مسئلیتی برای هیچ
کدام از بچه ها تعریف
نشده بود. چارتی نبود
که مسئلیت ها بر اساس
آن تعریف شده باشد.
با توجه به شخصیت
شیخ صادق که هم اهل
تفکر بود و هم اهل
هنر و قلم همراه ایشان
را که فردی جریان ساز
بود به عنوان رئیس
قبول داشتیم. هر چند
خودشان خاکی بود و
هیچ ادعایی نداشت.

در سال ۱۳۷۵ من بر اساس همین نام و به پیشنهاد مرحوم احمد اقتداری، نام مؤسسه نشرم را از همین مجله برگرفتم و بیش از ده‌ها جلد کتاب مؤثر در حوزهٔ تاریخ و ادبیات منطقه منتشر کردم.

البته دغدغهٔ روزنامه‌نگاری مرا رهانکرد و از سال ۱۳۹۷ تا هم‌اکنون با همان روحیه و رویه شانزده شماره از مجلهٔ ادبی چامه را در سطح ملی، منتشر کردم.

چه مسئولیتی در نشریه
داشتید؟

برای کار و تأمین هزینه‌های چاپ
نشریه با توجه به اینکه وابسته به
جایی نبودیم باید کاری می‌کردیم
تا کار زمین نماند. بنده سعی کردم
این کار را انجام بدhem تا استقلال
نشر به حفظ شود.

چرا روند کار نشریه متوقف شد؟

با توجه به مشکلات آن زمان روند کارمان ادامه دار بود. یعنی چند سال. و در این مدت سعی شد دایره اشخاصی که مطالبشان چاپ می شود گستردتر شود. نشریه هم جای خودش را باز کرده بود. از نظر موضوع و مخاطب و هم طیف بیشتر اشخاصی که قلم می زندند. (روند توقف را) بهتره از آقای مهدی آینه افروز پرسید اما برای ادامه هر کاری مدیریت نقش اساسی دارد.

جذب هزینه‌ها و خرج کردها
به چه صورت بود و نقش
مردم در حمایت از نشریه
چگونه بود؟

جذب کمک‌های مردمی با توجه
به جایگزینی این اجراء این کار
سخت بود. اما وقتی از مردم، با

علی سپهر، از همس
بوده. او هم حرف
خاطراتی از روزهای ش
توقف نشریه دارد. س
فانوس و جوابهای س
بخوانیم:

چگونه وارد نشریه همسایه شدید؟
بهتره سؤال را اینطور مطرح کنید
که چگونه آن را تشکیل دادید نه
اینکه چگونه وارد نشریه شدید.
چون مجموعه‌ای وجود نداشت
که وارد آن مجموعه بشویم. نشریه
همسایه با محوریت شیخ صادق
رحمانی و تلاش‌های مهدی
ائینه‌افروز به صورت دلی سکل
گرفت. البته نباید از زحمات

شهر این مسیر روشن تر بود.

برخی از مطالب با گویش
گراشی تهیه می شد. گویش
گراشی همان طور که می دانید
زبان مردم فارس قدیم است.
گویش ما در منطقه، پدر بزرگ
زبان فارسی امروزی است. از
طرفی زبان مادری ماست و
ما باید بدون کم و کاست زبان
و گویش خود را به نسل بعد
 منتقل کنیم. برای همین مثلاً ها
 را به همان صورت که گفته
 می شد با گویش گراشی به روی
 کاغذ می آمد.

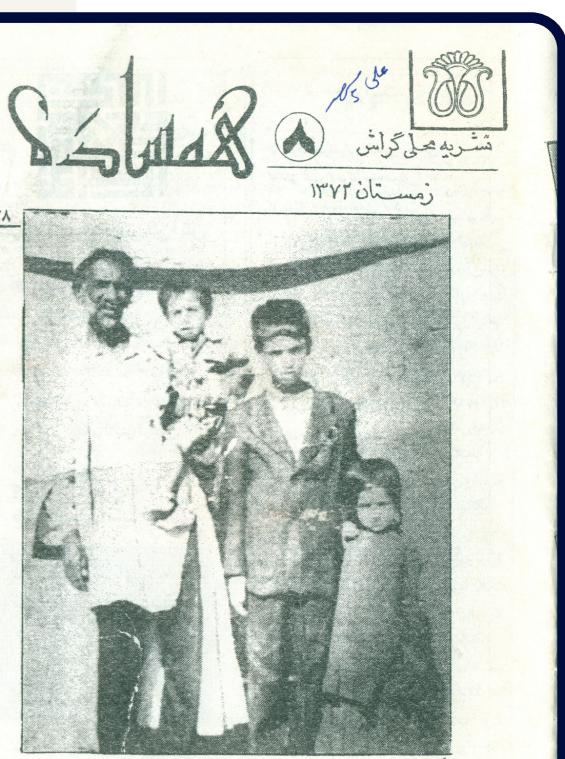
ماتا ۱۳ شماره آن را منتشر کردیم. روی جلد آخرین شماره هم مشکال عوض استوار بود. سعی می‌کردیم روی جلد هم از آدم‌های شناخته شده باشد. روی یکی از جلد ها هم عکس علی مرد اسب‌افکن بود که با تاریخ معاصر گراش و جنگ قلعه‌ای ارتباط داشت. خلاصه تمام محتوا با گراش مرتبط بود. این ۱۳ شماره خوشبختانه همچنان موجود است و من با ۱۳

نمی بازیکری در آن در مجموعه‌ای
بانام «الله بدی بارون» به صورت
کتاب منتشر شد. و در سایت
معتبر انسان شناسی و فرهنگ
معرفی شد. مثل همیشه همت
بود تا حمایت اون موقع خوش
نمی داشتیم که کسی به ما
هزینه پرداخت کند. یکبار این
شایعه ایجاد شد که مرحوم رهبر
محبی قرار است از «همساده»
حمایت کند. البته نیست ایشان
خیر بود، اما این شایعه برای
ما که با روحیات خاص
خدمان، می خواستیم مستقل
عمل کنیم منافی داشت؛ برای
همین آن را متوقف کردیم. در
کار روزنامه‌نگاری، اگر حمایت
مالی کسی را پذیرفتیم، توقع
ایجاد می کند. باید بر اساس
سیاست‌های منبع مالی عمل
کنید و این برای ما خوشایند
نبود و نیست. البته این حمایتها
اگر به اندازه‌ای باشد که انتظاری
در دیگری ایجاد نکند، پذیرفتنی
است و در همه جای دنیا معمول
است.

عروسک‌های پنبه‌ای که بر سر در خانه‌ها آویزان می‌کنند تا ساکنان خانه را محافظت کند.
محتوای طبق معمول به‌سختی آماده می‌شد. ما برای این کارها پشتونه‌های حمایتی نداشتم. خودمان هم دوست نداشتم کسی از نظر مالی ما را حمایت کند. دوست داشتم مردم نسخه‌ها را بخند و از این طریق به کار ادامه دهیم. این رویه در مطبوعاتی که بعدها در گزارش منتشر کردیم ادامه داشت که با آگهی و فروش نسخه و پول تو جیبی خودمان انجام می‌دادیم.

شده. درست در شماره های که
نسخه های آخر بود. مجله بدون
حمایت مردمی پیش نمی رفت.
ولی پشت همه این کارها یک
عزم بود و آن خدمت فرهنگی
به شهر. فعالیتهای بی شائبه
و صادقانه که با بخش دستمزدی
نمی گرفتیم. [شايد هم اکنون شما
این نوع تلاش را در فانوس انجام
می دهید.]

ن موقع مسئولان شهری به

با اشاره: احمد افتخاری، محمد باقر تجفی زاده، صادق رحمانی، حمزه مهرابی، مهدی آسینه افروز، عبید-الکریم خواجه، احمد حسن نژاد، علی نقی رحمانی، علی سپهری، مسعود جمالی، محمود جنتگوچ، حسین جعفری

امیر حمزة مهرابی
عضو انجمن شعر چشمی

شعر گرashi

جَوْنِي يَارِ غَارِ مَا سَفَرَ چَوْ

جَوْنِي يَارِ غَارِ مَا سَفَرَ چَوْ
وَ پَيرِي شاوِكِ شَيْ مِزِ دِلْ وَ دَرِ چَوْ

بِچُ بَارُشِ پِشِ أَما وَلُشِ كِه
دِمِ يَكِ لَكمَهِ نُونَدِهِ گَتِرِ چَوْ

دُلُشِ بَارُشِ نَهِ دَاهِ چُنِ آَدَمِ اينِي
أَمشِ خُوا نِكِهِ وَ اِمْرُشِ خُو سَرِ چَوْ

مَكَهِ أَرِ كِهِ گَراشاً گَشَهِ وَامِنَدِ؟؟!
بَرِ يَكِ چَارِكُهِ ثُنِبو چَتِرِ چَو؟؟!

جَوْنِيشِ خُو تِكِ گُربَتِ سَرَشِ كِه
سِرِ پَيرِي سِراغِ مَروِ تَرِ چَوْ

سِرِ صَدامِ بِيا پِيلِ، خُوشِ مَوَائِسِ
بِچِمِ باشُو شوَواسِ كِهِ بِيِ خَبَرِ چَوْ

مِ دِلِ وَامِنَدِ سِهِ چَارِ ما وَامِنَهِ دِه
خُدا خُوشِ شَائِدَا كِهِ بِيِ ثَمَرِ چَوْ

شَاءِ رِزِ لَئِنتِ اِمِكَهِ كِهِ شِ دَسِ او
كَشِ أَولِ خُو نَهِ، عِينُوشِ وَ جَرِ چَوْ

دِلِ ما ذَرَايِي إِنِ نِي دِلِ گَاوْ

چَكَدِ اِمْكَتِ مَچَهِ وَامِنِ تِكِ دِه
كِهِ چِهِ آلا سُتِزِائِشِ تِهِ آتاَوِ؟

ما شِيرِينَمِ تِهِ فَرَهادِشِ بِرِ ما
مَكَهِ گِئِلِ كِرَدَائِمِ يا بِسَائِمِ چَاوِ؟

بِدهِ فَكَريِ بُوكُويِ اِهِ خُونِهِ وَعَضِنِ
كِهِ چِهِ دِلِتِنِگُمو بِيدَارِمِ اِرشَاوِ؟

فوزيه ثابت
عضو انجمن چشمی

وَتِي غَصَهِ يَامِو كَمِ وا، چِهِ خَشَا زُغالِ
تِيترِ لِهِ إِمَنِكِلِ پِرِ تَشِ، كَوِئِنِ شِيرِ بَلَلِ تِيترِ؟

تِكِ دَالِوِ موِ أَشِيسِمِ، يَكِ ليتِي تِرَكِهِ اِشِكا
بَالِيتِي لِكِ واِرِشتِهِ، أَبيِ چِيچَكَالِ تِيترِ؟

شاوِ مُو خَاوِ أَچَولِهِ غَالِيِ، زَئِرِ پَامِو نِوا نِياليِ
يَكِ چِي وَانِمَدِ شُواگَتِهِ، لِهِ اِخَرِ جُوالِ تِيترِ؟

بُوايَا موِ تِكِ صَئِراوِ، نَهِ يَا موِ أَمَهِ تِكِ دِه
پُوسِيا شَكِهِ وَ تَابِعِ، لِكمَهِ اِالَّا تِيترِ؟

دُوتِيَا كَاوِ شُسِنِيوا بُوگَائِنِ مُونَاوِ نُومِزَادِ
انِيَا خَبَرِ شُونَابِيِ، چِهِ شَبِيِ اَكَالِ تِيترِ؟

كَاچَهِ يَا پُرِ اِزِ بِرِوِ وا، دَليَا اِمشِ جَوْنِا
پَكَوهِ اِ كَائِمِ مُوئَازَتِ، اَميِ يَكِ چَكَالِ تِيترِ؟

أَما رِئَانِهِ اَچِئِزُومِ، خُونِهِ اِنْخَالِ تِيترِ؟

ما اِيرَانِمِ تِهِ چِسِيشِ اَندَهِ آوِ
ما بِيدَارِمِ چِشِ تِهِ اِرِذِنِ خَاوِ؟!

ما بِشَتَرِ خَرسِ چِشِ اِمِنِي بِرِيزَمِ
مَكَاهِ جُونِ سَكِ مَوَختِ اِتوَانِزِنِ واِ

تِهِ نَصَفِ شَاوِ اوِيجِ اَخِرِشِ ما غَصَهِ
سَفَرِ چِسِيشِ سَفَرِ نَاهِلِكِهِ زَئِراوِ

ثَمِوِ واِبِي دِلِمِ بِرِ چِهِ نِهِ اُونِتاشِ؟!

شاوِ لِهِ كَپِيرِ خَتَهِ
كَرِكَهِ خَرَدَهِ تِكِ لَتهِ
چِهِ خَشَاهِ فَصَلِ بِهَارِ
وَپِهِ پَتِي لَتهِ

جاِيِ خَرِمو تُوتِ آءِ
سَامِسُونَتِ موِ گَلتِ آءِ
نَمِبَهِ بَاورِ بُكِهِ
بَهَتَرِينِ جَاهِ سُفتِ آءِ

دادِ وَبِيدَادِ اِزِ اِئِرَزِ
آهِ وَفَريادِ اِزِ اِئِرَزِ
بَچِيَا بَعْدِ اِزِ خَوَمُو
نِا گَائِنِ يَادِ اِزِ اِئِرَزِ

مَچِيمُو وَ پَازِ بُدِنِ
حُرمَيَا وَ مَازِ بُدِنِ
هِسْتا مُو رَاسِ نِكَنَامِ
مَرِيَا وَ گَازِ بُدِنِ

درِسِ مُهَدِ سَوَادِ مُنِي
معْرَفَتِ زِيَادِ مُنِي
زَحْمَتِ بَأَثَا وَ نَهِ
هِسْتا مُو وَ يَادِ مُنِي

دَليَا دِيرِ اِزِ يَكِنِ
بِچِ وَ بَأَثَا سِيرِ اِزِ يَكِنِ
كَارِ خَشَمَوْ طَعَنَهِ وَاءِ
رِئَزِ بَرَاتِ وَ تِكِ خَاؤِ

رَخْتِيامِو جَوَمهِ نِي
سَرِپَنَامِو خَونَهِ نِي
هَمَهِ فيِسِ وَ فَادِئِنِ
تِكِ نَارِمُو، دَوِ نَهِ نِي

بَأَثَا تَئَنا كَارِ اَكَدِ
زَنِ وَ بِچِ وَ كَارِ اَكَدِ
مَحَضِ ولِ خَرجِيَنِيَا
خَوِ غَرِيبِيِ خَوارِ اَكَدِ

يادِ وَتِي

أَمِرَزَهِ چَكَدِ خَشَاءِ
بَسِيَا پُرِ اِزِ بَشَاءِ
لَهِ أَوْشَتِهِ تِكِ تُنِيرِ
نَخَودِ وَ كَلَهِ تَشَاءِ

بَبِمُو بَنَدرِ اَچُو
كَاكا زِرِ كَنَدرِ اَچُو
تَا كِهِ اَزِ سَفَرِ ذَائِنَتِ
هَمَهِ جُو مُزَدَرِ اَچُو

عَامِمو شَغَتِ بَدَاوِ
كَمَكِ آدَهِ رِئَزِ وَ شَاوِ
بعدِ كَارِ وَ خَسْتَگِيِ
هِشَمُو اِزِ كَلهِ شَبُو

جَمِيامُو كَرِيَسِ آءِ
طَامِ نُو مُو مَلِسِ آءِ
هَمَهِ كَدَرِيِ نُو شَوَاءِ
وَلِهِ هِسِكِشِ نِهِ بَسِ آءِ

غَذَاءِ مرَغِ وَ پِلاوِ
شَامِيِ وَ كَبَابِ گَاوِ
دو سَهِ بَارِي مُأَخَهِ
رِئَزِ بَرَاتِ وَ تِكِ خَاؤِ

وَلِهِ دَلِمُو چِهِ گَشِ آءِ
حَرِفِياً هَمَشِ خَشَاءِ
هَرِ كَسِيِ مُپِشِ ذَائِنَتِ
كَفِ پَاشِ مُلَهِ چَشِ آءِ

آسِيا مو جَاغَنِ آءِ
أَوِ خَالِيِ رَاغَنِ آءِ
نَوْنِ حُشَكِ تِلَيَتِ آءِ
چَونِ گِشَتِ پَازِنِ آءِ

نَونِ گَرمِ تِكِ تُنِيرِ
هَمَرَهِ مَسَكَهِ وَ شِيرِ
بِيِ بِيِ مُو شَوَّاپَاخِيِ
نَونِ نَازُكِ وَ فَطِيرِ

مَهَوهِ تِكِ دُسَتَهِ
خَنَدَلِ وَ خَادِ حَشَنَهِ
چِهِ خَشَاهِ وَ خَتِ بَرَوِ
تَارِ وَ تَارِ رَچَنَهِ

أَچُدمِ لَهِ پُشَتِ بوِ
سَكَراوِ وَ كَرتَگِ نُو
كَائِتِ بِيِ بِيِ گَپِيِ
هِشَمُو اِزِ كَلهِ شَبُو

نَئِنِيِ وَ كَايِهِ بِچِ
پُسِ رِنَگِيِ وَ خَلِجِ
خُونَهِ آبَادِ وَ خَشِ آءِ
وَ حَضُورِ بِچِ وَ كِچِ

بَلِ بَلِ خَجَهِ وَ دَرَوِ
دِيدِ شَكَهِ عَيْنِ چَرِوِ
كَيْچِيِ گَودِ وَ كَتَرَابِيِ
هَرِ دَفعَهِ بَعْدِ بَرَوِ

دارِ تِيپَا چِهِ خَشَاءِ
دَارِ كَلَهِ گَلِيشِ نِوَاءِ
دَگَهِ مُئَيَادِ مِ نِذا
مَامِ لِيِ تِتوَاخَهِ چِهِ وَاءِ

خِيَابَونِمِو خَيْرِ وَاءِ
گَازِ فَرِمُو اَرَهِ وَاءِ
جَايِ تِيرَاهَنِ بُوُ
چِبِ سَفِيدِ وَ مَهَرهِ وَاءِ

شعر گراشی

چُشت مرهم در دمن ای ننه

چش بوکو ای دل مجا سوزن و هم
خرمن دشت برا خرمیش هرچه بوگاهش
کمن آسمه و دیگیا واسه اچوم صحراوي
تا بدنوم قدر یک دنیا همش یک دمن
شاو سره چو ای رفیق چش بوکو صبح وابدن
لدو خدایی کیت له گپ گل شبنمن هرجا چداهم باه عطر ته اشبا هوا
یاد ته با عطر گل هر جا اچن باهمن
وخته النگه تباد تازر تغل فسیل
دل اچه از دست ما زلف بلندت
خرمن صحراوي دل دست خوت
بلبلیا مست خوت جوتر از هرچی گلن
وقته لبت خرمن ناز نفست ببم همراه جست ببم
مرغ قفتست ببم کربون دست ببم

آشبا کل بکشی کل تو از دل
بکشی آسمو شادن و تق تق صدای سندولسن
که سوتایی له تشن بای دبدش که همه جا اشبارن
بزوم و تخم منگ خا حناو تک طبکن
همه زاغ و نمکن ای دوتا بره بها زنده زشن وله خاب
خیلی بی آزارن کبکه کر ببه هر که اشنی چش خش تا
بینه شادی و عیش اما ای خدای پیر ببن امره یک با دل خش
امنه که حالا دوتا دلدارن نور ای فشفشه یا که چزایی و هوا
گوتام شکر خدا که رسی موسم وصل
دو جوون ته هم از بهر خدایت دو کدم رنجه بوکو
بده تک عیش اما تا ببنش دلیامو شادن
که خدا خوشحالن بی مو چون گل بی خارن

مصطفی خورشیدی

شاعر

کسی نی بشناو درد دل ماء
جُل اشیسَن غریبی منزل ماء

اُترسم غربت وغم یک پسینی
و باد آتن چن خرمن گل ماء

بادو یک مُسی آو برکه تاتم
اشاو یک اسکان بایینه تاتم
جُئو چن ماهش رنگی چن گل
مو شمدو خاد آینه تاتم

چُشت مرهم در دمن ای ننه
چه دنیا خشن وخت اکنیش خنه

من خُت سفید اُتكه محض اما
دَلم خین اب تا شدارش شنه

دو دَس ته یک آسمون زحمتن
دگه قدرت اشنی بکد نو چنه

چکد زحمت امدسش ای مهریون
شاو رئز اتشو ته رخت گنه

مچه از پش ماء که تک زندگی
ما غیر از ته امنی کسی ای ننه

شاعر

علی سپهر

بوری شسیم بوری چش او مکه تا ک
چش و دل از دده ته سِر واب
ن چش او میس و ن دل سر وابی
بودم پیر و چدام باک باک

مریم قاسمیزادگان

عضو انجمن شعر چشم

رفیک چل پسینم! دیرم از یک
تک دلمو شبسن ترس و نگ نک
بیا یک رز و امید خدا زید
تک بس نی ننی بخورم خالیتک

مصطفی کارگر

رئیس انجمن شعر چشم

صب و گه ما بیدار اشکه از خاو
بداو اچوم از اکه تاگ آو
زر ساگ کناری دم دم ظور
خشن هرمای لشت و یک تکی داو

عکس: محمد شکوهی / پندري

رفیک رئز بد بختی مشد ماه
امي مهمون هروختی مشد ماه
تک دسمالش اشبسن دزرو
بده وايش تک هشتی مشد ماه!

عکس: زکیه جعفری

ته نار تف تشن جون خم و خت
که بد جوری خشش جون خم و خت
گل خار اشکه يا خارم گل اشکه
چن اسک بیش جون خم و خت

پسین جمعه دلگیرن موحته
آخه با غصه درگیرن موحته
بدون ته دل دیونه مُردن
بین از زندهای سیرن موحته

عکس: ابوالفضل روانبخش / پندري

عکس: محمدامین نوبهار / پندري

عَمَّوْاْكَهُ: «کرونا
آنکَدَه هم که گتَان
کرونَاک نِي خَوَا»
یک هفتَه کَبَل از ای که
جَدِي وابَه مدرسِي تعطيل
شَوَّكَه.

دُکونِيَا هم دست و یکَى
شَوَّكَه و در شَبَس.

پنگَى مَكَس هم دَسْتِشَو
درَد نکود شوگوت: «حالا ک
معاملَه نکردَه اما هم
اجارَه ماهه تُز ناواسیوم.»
حالا واموندن دولت هم
ای ماھه پیل آو و برک
نوایسه دگه خو ملت
عیش خوشوان که بَر و راو
صحراء باشو بکنن!

نورز فصل عیشَن و باغ و
خَزِيَّكَه و مئَگ چَلَسَكَه!
حالا مَزَج همَش اَمَر
یک معَو؟
خَاب معلیمن بشتر
عیشیاتک بافن و باغ هم
پر...!

پس اکعن که باید
بُگالوم: «کرونَا مچکریم.»
از آنکَه لَدُو پُرسَه هم
نشستان!
ای دگه باید پرنگ
بنویسن مزکه احتمال

دگه آدم از ای ویروسه چه شه؟

اُشه شرکت رانی
ضرَر بکود و مجبور بیه
درُش تَخَشَه بکود تَا ور
شکست نِيَه!
دگه آدم از ای ویروسه
چه شه؟
دگه چدو میاد نه
اونتای!
که خونه انعی و داور یک
خنَه بکنَي!
دست هَرَم دکتر و
پرستاریا درد نکود!
خدان شالله شه همشو
سلامتی ادت.
ما خونه نایم تا کارشو
بِشَتَر از ای سخت نوابه!
خواهش اکتم شما هم
اگه خاطر جون ختو و
هم شهرینیا تواوه سخت
و سفت خونیاتو انعی!
یکماه زیدتر: «عیدِ تو
مبارک.»
حال دلياتو خش.
دعایاتو كبيل.
كسياتو پر پيل.
الهي که سال بعدی،
سال خش و پربرکتی بر
مردم ایران و گرash به.

برَسَاتِي:
مالدار ای یادداشت
رو پارسال اشنوشتَن.
ماکههای که کرونَا
تازه رسِسو گراش.

داستان

داستان

بَرَاء، صَدَائِي خَس خَس
تنگی نفس پوس خاله لابه
لای صَدَائِي هوی هوی باد و
گاش اَرسَى، محمد هیچی اش
نَگوت وَلَه لرزش دَسْتِش
حکایتیا اش وَ! آخرین نَفَسِیا
عميق مو موکشی، و در
راسته پله یا سانگی استخر
به سمت برا حرکت موكه،
هر پله ای که با بی میلی و
پرا چدوم، ساقیا پامو بِشَتَر و
لرزه در دائونت.
قلبم تند تند شَرَت، قبل
از اینکه و خومو بیوم مودی

هوی هوی باد سِرَد
زمستونی، درختیا رو لَرَزَه
شَه در اوردای، لَندَو خاطرات
چند سال پیش مز بر زنده
کردا؛ تقریبا سیزده سالوم
وَ كَه ماه اسفند چند سال
پیش و اتفاق خانواده و اقوام
چدوم صحراء، ما و پُس
خَالمو رَفِيقیا جدا نشدنی
دونوم، آخر خطی! اسماوش
محمد وا، یک مقدار تنگی
نفس هم اشوا،
خلاصه... از انکه که ما آدم
کنجکاوی دونم، بعد از شام
و مخلفات، مه پوس خَالمو
گوت تا اچوم بگردوم. شاوو
سَرَدِي وَ مَكَس مخالفت
شواکه، بی بی (بزرگ
خاندان) شَگوت مچی هوا
سردن، تاریکن، اهکه پر
از استخر و برکه آن، چی وَ
چش اینی زَهَرَتْو اچه!
از طرز چش کرده محمد
اوم دَنَس ترس خَرَدَی
وَلَه امگوت هرچه بادا باد
فوکوش یک اتفاقی داوت
خاطره ابه، محمد اشگوت
تا پاکت واسیم، اچوم باغ
دایی چنتا میوه هم شَرَت
اکنوم و داعوم.
حرکت موكه و از پرچین
های باغ گذر موكه، شب
نسبتاً روشني وا، ماه تکه
آسمون وا، باد از بَلَکَلاه
سُرخوم شخه گاشیام و
ایلکه سرما مبی. مچی آروم
وا تا قبل از ایکه پرتفال
سومی مز کِد که یک
صَدَائِي شه ما اشگوت بِدَه
زو استخر. محمد سریع اش
گوت مگه دیوونهام سرما
سَرَده!

فکر اُشكه ما مه آنه
گوتَن، همی لحظه بَدَنوم
مور مور بی، یک حسی
بین هیجان و ترس... ویکش
لَدو امی صَدَانَت! ما از سر
کنجکاوی دست محمد اوم
گرت تا از لَه پله یا اچوم

گذشته خومو واگشتسو،
چش موتک یک بَس وَ هردو
امره یک نفسيا بَس شده
مو و در مودا.
بَر موانده که، که از لَه
پله یا بیوم فَرَز، ویکش از
تکه آوو صدا غرَغَر در اونت،
آنگار کسی زر آوو وا، دوتیی
مو میخکوب بودوم سرجامو،
واگشتم که چش بکنوم، چه
ای که مودی بَر همیشه در
خاطروم اسِن و تبدیل بودن و
بخشی از رویا و هراس ما.
فکر اکتیم مازید تَر از
محمد امی ام دی، یک موجود
عجیب غریب و بی تناسب،
شاخدار و بدنی پولک دار،
گردن دراز و چشایی سرخ،
دست پنچه داروش و سمت
اما بلند اش که، و سمت اما
دائونت، هیچ وقت اکده ترس
ام نَخَدِیسو، پوس خاله از
ترس خوشک اش زَتیسو، پایام
وَ لَرَزَه در انتن، هنیز نَعَرَه ای
که سر محمد ام زَت بر فرار
میزیاد ناچه، پاکتیا پر از میوه
مودر بَس و پله یا استخر
دو تا یک ته اش خدوم زَر وَ
پست سرمه هم چش موناکه،
محمد خس خس شَكَه و
نَفَسُوش بَرَاندائونت و چار بار
تکه مسیر فرار آوه!
جون سالم وَ در موبو و پست
دست مو داغ موكه که هیچ
وقت ای حادثه بَر کسی
تعريف نکنوم و دگه نزدیک
استخريا نِبوم تکه شاو.
حال چند سال از امی حادثه
گذشتن و اوقات فراغتوم اَچم
پش محمد، آنه دگه از قول
خوش ترسی سَلَق نی. الان
سعی اکنم بشتر افسانه یاه
عقاید اجدادی و... قدیمی تَریا
گاش کار بکنَم، ام ناوه بَاور
بِکَنَم وَله احساس اکنم امی
چی که مودی تکه آن شو
سرد وحشتَنَک، دادِ ملاکه
بودن...

محمد امین عبدالهی
عضو انجمن داستان گرash

یک پله دو واموندن. ما
و پوس خاله خیره و یک
چش مواکه که کدوم مو
زیدتر قدم آخر اوشه،
همَرَه یک چدوم بَرَا!
عجیب و زیبا و! هیچی،
هیچی نوا، جز بازتاب هاله
نور ماه و ستاره یا له آوو
استخر، حالا ایلکه آرامش

توضیح دهید! ایشان ابتدا نگاهی از همان مدل نگاه‌های عاقل اندر سفیه به بنده انداخت و با خیره شدن در افق فرمود: ما چه بدنم؟ بوره از یکتدو سراغ بگرا! ما چظر تز بر سوکمت زته توضیح آدم؟ خوت بوگه؟ حالا شه اوش بگائمه! ما بلد نیسیسم! بوره از مهدنه غلوم سوال بوکو بهتر از ما ادو!

که ترجمه صحبتاشون تقریباً میشه این: من چه بدونم؟ برو از یک نفر دیگر سراغ بگیر! (سوال بگیر یا سوال بپرس!) من چطور برای تو سوکمت زته (خدمتم نمی‌تونم توضیح بدم! یک چیزهایی در مایه‌های مارمولک یخ زده خشک شده که هنگ کرده و تعجب کرده! یعنی تصور بنده اینست!) توضیح بدhem؟ خودت بگو؟! حالا می‌خواهد بهش بگوییم ها! من بلد نیستم! برو از مهدی غلوم (غلام) سؤال بکن که بهتر از من می‌دانند! بعد هم مهدی غلوم با شنیدن جنجال ما، به ما نزدیک شد و او هم به افق خیره گشت و خیلی جدی گفت: مه ما دکتر صلاحی ام؟ بوره خدا روزیت جاگه‌هود آدد! ای هم بر اما خبرنگار بوزن! ته اصلا سؤالت اشتباه!

ترجمه صحبت های این عزیز بزرگوار: مگر من دکتر صلاحی ام (جامعه شناس معروف منطقه)! برو خدا روزیت را جای دیگری بدهد! این هم برای ما خبرنگار شده‌ها تو اصلا سوالات اشتباه است!

بعد این دو به بنده خنده‌ند و رفتند و به هم گفتند: ول شاده ای بشر! خوش ندنسای چه گوتایی! گناه اوشه بخسیا! تا اوش ببرم شهدا گمنام تا شفا شادن!

ترجمه صحبت هایشان: ول اش کن این بشر را! خودش هم نمی‌دانند چه می‌گوید! گناه دارد بدیخت! تا ببریم اش شهدا گمنام تا شفایش دهندا!

من هیچ تحلیلی ندارم اصلاً خدا خیرتان دهد از سردبیر بخواهید دیگر از مصاحبہ بیرون بشد و اجازه دهد مطلب طنز را بر اساس علاقه خودم بنویسم! همین! خدا حافظ! اه!

فصلنامه داخلی هیات محبان اهل بیت(ع) گوش

صاحب امتیاز: هیات هفتگی محبان اهل بیت(ع) گوش

مدیر مسئول: ابوطالب سپهر

سردبیر: مجتبی بنی اسدی

با همکاری کanal خبری پندروی

مهدی و فایی فرد .۹۱۷۸۸۱۴۳۹۴

مجتبی بنی اسدی ۰۹۳۷۸۴۳۹۱۴۲

اینستاگرام: @heiatmohebanahlbeit

آپارات: www.aparat.com/heiathaftegi

علی محمدی

کنکوری

سلام و عرض درود خدمت عزیزان بزرگوار مشتاق به زبان مادری!

ابتدا به ساکن عرض کنم که قرار نیست مثل همیشه مصاحبہ طوانی ای داشته باشیم! البته خودم می‌دانم که الآن از شادی در پوست خوبیش نمی‌گنجید و چون زرافه گردن کشیده‌اید تا این مطلب را بخوانید ولیکن باید بدانید که مثل همیشه در انتهای به متحرک فریب خورده‌اید! مصاحبہ کوتاه است اما تحلیل‌های حقیر سر و پا تقصیر چیزی بیش از این خیالات خوش شماست!

مثل همیشه مصاحبہ ما با آدم‌هایی است که شما که هیچ، خودشان هم نمی‌دانند چرا می‌خواهیم از ایشان مصاحبہ بگیریم! حتی خودم هم نمی‌دانم چرا؟ سردبیر هم نمی‌داند!

می‌بینید؟ همین قدر تباه! همین قدر پوچ! همین قدر نیهیل! همین قدر! اصلاً ولش کنید! هر وقت توانستید که بفهمید چرا سردبیر موضوع مصاحبہ را زبان مادری از دید یکی از اعضای هیأت را از من خواسته، خواهید فهمید چرا از من خواسته زبان مادری رو از دید یکی از اعضای هیأت بیان کنم!

سوکمت زته!

خب سخت شد دیگر! دقیقاً

همینطور!

بریم سروقت مصاحبہ! ابتدا به رسنم همیشه ما پیامی رو برای این عزیز بزرگوار ارسال کردیم و مثل همیشه سین شده و پاسخی دریافت نشد! اصلاً نمی‌دانم چه اصراری است که سین کند و جواب ندهند! اها!

بعد که شب قبل نوشتن متن ایشان را یافتیم، یعنی در واقع آنان حقیر را یافتند، با دوستانشان سر حقیر آوار شدند و شروع به سک کردن ما کردند! منظورم همان قلقلک است! خب بالاخره زبان مادری است و باید از مطلب، کلماتی چند یاد بگیرید! خلاصه اینکه پس از پرداختن به یکسری کدورت‌های مختلف که بسیار سک شدیم، تصمیم گرفت پاسخم را بدهد! البته اولش قبول نمی‌کرد ولی مثل همیشه وقتی گفتیم برای جایی معتبر می‌خواهیم چاپ کنیم، ژستی رونی کلمن طور گرفت و با نگاهی عاقل اندر سفیه به بنده،

گفت: باشه مشکلی نیست!

و قرار بر این شد که فردا طی تماسی هماهنگ کنیم که البته بنده نتوانستم و از خدا خواسته عصر فردا در کلات ایشان را به همراه یکی از ملائکه عذاب بنده ملاقات کردیم و بنده خوشحال، ایشان را گرفته و سوال خویش پرسیدم! سوال این بود: زبان مادری شهر گراش را